



MALTA

**Fit-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva
Magistrat
Dr.Gabriella Vella B.A., LL.D.**

Rikors Nru. 75/11VG

Bartmik ta' l-Iklin Ltd.

Vs

Kummissarju tat-Taxxi Interni

Illum 3 ta' Lulju 2020

It-Tribunal,

Ra r-Rikors ipprezentat mis-socjetà Bartmik ta' l-Iklin Ltd. quddiem il-Bord ta' Kummissarji Specjali fl-10 ta' Settembru 2008, in segwitu trasferit quddiem dan it-Tribunal, permezz ta' liema titlob li l-Likwidazzjoni ta' Taxxa mahruga fil-konfront tagħha mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni għas-sena ta' stima 1997 tigi revokata *in toto* u minflok sostitwita skond il-prospett mibghut minnha, anness mar-Rikors bhala Dok. "BTKo4", jew alternattivament l-istess imsemmija stima tigi modifikata skond kif il-Bord, illum it-Tribunal, jidhirlu xieraq;

Ra d-dokumenti annessi mar-Rikors promotur markati Dok. "BTK o1" sa' Dok. "BTKo4" a fol. 5 sa' 17 tal-process;

Ra r-Risposta tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni permezz ta' liema jopponi għat-talbiet tas-socjetà rikorrenti u jitlob li l-istess jigu michuda, bl-ispejjeż kontra tagħha, stante li għar-ragunijiet mogħtija fid-deċiżjoni tieghu tal-13 ta' Awwissu 2008, il-Likwidazzjoni ta' Taxxa għas-sena ta' stima 1997 hija gusta u jistħoqqilha konferma;

Ra li l-provi migbura fl-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi Interni" Rik. Nru. 72/11 japplikaw għal dawn il-proceduri wkoll;

Ra li l-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi Interni" Rik. Nru. 72/11 gie deċiż minn dan it-Tribunal b'sentenza pronuncjata

fis-7 ta' Jannar 2014, liema sentenza giet ikkonfermata mill-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) b'sentenza pronuncjata fl-14 ta' Ottubru 2016;

Sema' x-xhieda ta' Michael Sciortino moghtija waqt is-seduti tad-29 ta' Marzu 2011¹, tas-17 ta' Mejju 2011², tat-2 ta' Frar 2012³, tal-31 ta' Mejju 2012⁴ u tat-22 ta' Ottubru 2012⁵ u ra d-dokumenti esebiti minnu markati Dok. "MS1" a fol. 44 sa' 47 tal-process ta' l-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi Interni" Rik. Nru. 72/11, Dok. "MS2" a fol. 80 u 81 tal-process ta' l-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi" Rik. Nru. 72/11 u Dok. "MS02" a fol. 231 tal-process ta' l-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi" Rik. Nru. 72/11, sema' x-xhieda ta' George Borg, rappresentant tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni, moghtija waqt is-seduti tas-17 ta' Novembru 2011⁶, tat-2 ta' Frar 2012⁷ u tat-22 ta' April 2013⁸ u ra d-dokumenti esebiti minnu u markati Dok. "GB1" a fol. 88 sa' 221 tal-process ta' l-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi" Rik. Nru. 72/11 u Dok. "GV1" a fol. 288 sa' 292 tal-process ta' l-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi" Rik. Nru. 72/11, ra l-affidavit ta' George Borg u id-dokumenti annessi mieghu markati Dok. "1" sa' Dok. "7" esebit mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni permezz ta' Nota pprezentata fil-25 ta' Frar 2013 a fol. 257 sa' 285 tal-process ta' l-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi" Rik. Nru. 72/11, sema' x-xhieda ta' Bartholomeo Agius moghtija waqt is-seduta tat-12 ta' April 2012⁹ u ra d-dokumenti esebiti mis-socjetà rikorrenti permezz ta' Nota ipprezentata fil-5 ta' April 2011 ilkoll flimkien markati Dok. "MS01" a fol. 48 sa' 57 tal-process ta' l-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi" Rik. Nru. 72/11;

Ra d-Digreti moghtija fis-17 ta' Mejju 2011¹⁰ u fil-31 ta' Mejju 2012¹¹; Ra s-sentenza pronuncjata fis-7 ta' Jannar 2014¹² permezz ta' liema l-appell tas-socjetà Rikorrenti mill-Likwidazzjoni ta' Taxxa mahruga fil-konfront tagħha għas-sena ta' stima 1997 gie michud. Ra li b'sentenza pronuncjata mill-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) fis-17 ta' Gunju 2016, is-sentenza pronuncjata fis-7 ta' Jannar 2014 giet annullata, bl-atti rinvijati lit-Tribunal sabiex wara li jizgura li l-provi dokumentarji li s-socjetà Rikorrenti kienet ipprezentat quddiem il-Bord

¹ Fol. 40 sa' 43 tal-process ta' l-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi" Rik. Nru. 72/11.

² Fol. 82 u 83 tal-process ta' l-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi" Rik. Nru. 72/11.

³ Fol. 234 u 235 tal-process ta' l-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi" Rik. Nru. 72/11.

⁴ Fol. 243 sa' 248 tal-process ta' l-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi" Rik. Nru. 72/11.

⁵ Fol. 250 sa' 254 tal-process ta' l-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi" Rik. Nru. 72/11.

⁶ Fol. 222 sa' 229 tal-process ta' l-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi" Rik. Nru. 72/11.

⁷ Fol. 232 u 233 tal-process ta' l-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi" Rik. Nru. 72/11.

⁸ Fol. 287a u 287b tal-process ta' l-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi" Rik. Nru. 72/11.

⁹ Fol. 238 sa' 241 tal-process ta' l-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi" Rik. Nru. 72/11.

¹⁰ Fol. 32 u 33 tal-process.

¹¹ Fol. 242 tal-process ta' l-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi" Rik. Nru. 72/11.

¹² Fol. 49 sa' 58 tal-process.

ta' Kummissarju Specjali jitpoggew fil-process, jiddeciedi l-appell tas-socjetà Rikorrenti mill-Likwidazzjoni ta' Taxxa mahruga fil-konfront tagħha għas-sena ta' stima 1997;

Ra li dawn il-proceduri regħħu gew riappuntati quddiem dan it-Tribunal kif presjedut¹³;

Ra li waqt is-seduta tas-6 ta' April 2017¹⁴, il-partijiet kontendenti qablu li nonostante l-fatt li t-Tribunal kif kompost (dak iz-zmien) kien ta s-sentenza li giet annullata mill-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri), ikun l-istess Tribunal kif kompost li jibqa' jisma' dan il-kaz u jagħti sentenza dwar il-mertu;

Ra t-talba avvanzata mis-socjetà Rikorrenti waqt is-seduta tas-6 ta' April 2017¹⁵ sabiex it-Tribunal jordna lill-Kummissarju tat-Taxxi jesebixxi l-accounting records kollha tas-socjetà Rikorrenti li jirreferu għas-snin li hemm appell pendenti fuqhom kif ukoll is-snin l-ohra decizi finalment. A skans ta' kull ekwivoku s-socjetà Rikorrenti ddikjarat li qed tirreferi għas-snin ta' stima 1995 sa' 2003;

Ra r-Risposta tal-Kummissarju tat-Taxxi u d-dokumenti annessi magħha¹⁶, permezz ta' liema oppona għat-talba kif avvanzata mis-socjetà Rikorrenti waqt is-seduta tas-6 ta' April 2017, stante li l-unici accounts li għandhom jigu sottomessi huma dawk pertinenti għas-sena ta' stima 1997 (u għas-sena ta' stima 1998 formanti l-mertu ta' l-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi Interni" Rik. Nru 76/11) in kwantu huma l-unici accounts rilevanti għal dawn il-proceduri;

Ra li b'Digriet moghti fil-11 ta' Mejju 2017¹⁷ it-Tribunal iddikjara li l-unici accounts li l-Kummissarju tat-Taxxi għandu jesebixxi fl-atti ta' dawn il-proceduri huma l-accounts għas-sena ta' stima 1997, ossia l-account tas-sena bazi 1996;

Ra d-dokumenti esebiti mill-Kummissarju tat-Taxxi, ossia l-accounts tas-socjetà Rikorrenti għas-sena bazi 1996 fil-pussess tad-Dipartiment tat-Taxxi Interni, permezz ta' Nota ppreżentata fil-11 ta' Mejju 2017 a fol. 19 sa' 196 tal-process;

Ra li waqt is-seduta tal-11 ta' Mejju 2017¹⁸, il-partijiet kontendenti ddikjaraw li ma għandhomx sottomissionijiet x'jzidu ma' dawk li kienu già saru qabel id-decizjoni tas-7 ta' Jannar 2014;

¹³ Fol.1 tal-process wara r-riappuntament.

¹⁴ Fol.2 tal-process wara r-riappuntament.

¹⁵ *Ibid.*

¹⁶ Fol. 6 sa' 11 tal-process wara r-riappuntament.

¹⁷ Fol. 13 sa' 18 tal-process wara r-riappuntament.

¹⁸ Fol. 12 tal-process wara r-riappuntament.

Rega' ikkonsidra u ra s-sottomissjonijiet avvanzati mill-partijiet kontendenti, inkluzi d-diversi Noti ta' Sottomissjonijiet ipprezentati mill-partijiet kontendenti¹⁹;

Ra l-atti kollha tal-kawza;

Ikkonsidra:

B'Avviz ta' Likwidazzjoni datat 26 ta' Awwissu 2004²⁰ relativ ghas-sena ta' stima 1997 il-Kumissarju tat-Taxxi Interni għarraf lis-socjetà Rikorrenti li għal dik is-sena ta' stima kienet dovuta minnha taxxa fl-ammont ta' Lm36,619, illum ekwivalenti għal €85,299.32. B'ittra datata 24 ta' Awwissu 2004²¹ is-socjetà Rikorrenti oggezzjonat għal dik il-Likwidazzjoni ta' Taxxa u talbet ir-revoka ta' l-istess stante li: *1. the income assessed is not in accordance with the company's audited accounts and income tax computation; 2. the company did not have any investments or bank deposits from which it could earn interest or dividends; 3. tax charged is excessive since the company did not register a profit for the year in question; 4. no tax is due; 5. the company did not have any balances outstanding from previous years.* L-oggezzjoni tas-socjetà Rikorrenti però giet rifiutata mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni permezz ta' Avviz ta' Rifjut mahrug fit-13 ta' Awwissu 2008²² u t-taxxa għas-sena ta' stima 1997 giet likwidata fl-ammont ta' Lm4,203, illum ekwivalenti għal €9,790.35, stante li skond l-istess Kummissarju is-socjetà rikorrenti ma pprovdietx *id-dokumenti tan-negożju relatati mas-snin in kwistjoni, kif talab id-dipartiment, biex b'hekk ikun jista' jigi vverifikat it-telf dikjarat. Matul is-sena bazi 1996 il-kumpanija kriet il-barriera u peress li dan kien l-uniku dhul, it-tnaqqis kien limitat għal Lm100, kif inhu normalment moghti bhala koncessjoni mid-dipartiment fċirkostanzi simili.*

Peress illi s-socjetà Rikorrenti hasset ruhha aggravata bid-decizjoni tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni u konsegwenti Likwidazzjoni ta' Taxxa għas-sena ta' stima 1997, intavolat l-appell odjern permezz ta' liema titlob ir-revoka *in toto* ta' dik il-Likwidazzjoni ta' Taxxa u minflok tigi sostitwita skond il-prospett mibghuta minnha lill-Kummissarju, anness mar-Rikors bhala Dok. "BTKO4", jew alternattivament li l-imsemmija Likwidazzjoni ta' Taxxa tigi modifikata skond kif it-Tribunal jidhirlu xieraq.

Is-socjetà rikorrenti tibbaza l-appell tagħha fuq is-segwenti aggravji: Mill-aspett legali - (i) preliminarjament ir-rifjut ta' l-oggezzjoni huwa irritu u null ghaliex jirreferi għar-rekwizit illi gie dikjarat illegali mill-Qorti Kostituzzjonali fis-sentenza fl-ismijiet "Pig Breeding Company Limited v. Avukat Generali u l-Kummissarju tat-Taxxi Interni" Appell Nru. 19/04, kif rifless fl-emendi li saru

¹⁹ Fol. 293 sa' 336 tal-process ta' l-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Il-Kummissarju tat-Taxxi Interni" Rik. Nru. 72/11.

²⁰ Dok. BTKO1 a fol. 7 u 8 tal-process.

²¹ Dok. "BTKO2" a fol. 9 tal-process.

²² Dok. "BTKO3" a fol. 5 u 6 tal-process.

fl-Att IV ta' l-2007; (ii) l-istima kontestata nharget b'mod arbitrarju u ma hargitx *reasonably* u *fairly* hekk kif mehtieg skond il-Kaz Nru. 190 tal-Qorti ta' l-Appell. L-istima u l-mod kif inharget jikser il-principji tal-gustizzja naturali; (iii) l-istima hija bbazata fuq apprezzament legali zbaljat tan-natura tal-pagamenti li saru ghal kull vjegg gebel; tali pagamenti ma kellhomx jigu ikklassifikati bhala kera; (iv) is-socjetà rikorrenti ma kellhiex l-obbligu illi tissupplixxi t-trade records tagħha a tenur tal-principji enuncjati mill-Qorti ta' l-Appell fil-Kaz 174. Is-socjetà rikorrenti mhux obbligata zzomm ir-records għal perijodu itwal minn disa' snin. Mill-aspett fattwali – (i) l-istima hija bazata fuq apprezzament zbaljat tal-fatti; (ii) hija ma ircevietx il-qligh illi qed jingħand li irceviet; u (iii) hemm telf migjub ‘il quddiem ta’ Lm14,616 u tnaqqis kapitali mhux assorbit ta’ Lm4,174.

Il-Kummissarju tat-Taxxi Interni jilqa' ghall-appell tas-socjetà rikorrenti bl-eċċeżzjoni li għar-ragunijiet mogħtija fid-decizjoni tieghu tat-13 ta' Awwissu 2008, il-Likwidazzjoni ta' Taxxa għas-sena ta' stima 1997 hija gusta u jistħoqqilha konferma.

L-aggravju preliminari:

Fil-fehma tat-Tribunal l-ewwel kwistjoni li għandha tigi indirizzata hija dik sollevata mis-socjetà rikorrenti fl-aggravju preliminari tagħha u cioè n-nullità tar-Rifjut ta' l-Oggezzjoni mahrug fit-13 ta' Awwissu 2008 stante li dan jirreferi għal rekwizit illi gie dikjarat illegali mill-Qorti Kostituzzjonali fis-sentenza fl-ismijiet “Pig Breeding Company Limited v. Avukat Generali u l-Kummissarju tat-Taxxi Interni” Appell Nru. 19/04, kif rifless fl-emendi li saru fl-Att IV ta' l-2007. Ghalkemm is-socjetà rikorrenti ma sahqitx fuq dan l-aggravju u ma għamlet l-ebda accenn għalih la tul is-smigh tal-proceduri u lanqas fit-trattazzjonijiet orali tagħha jew fin-Nota ta' Sottomissionijiet minnha ipprezentata fil-21 ta' Mejju 2013, it-Tribunal huwa xorta wahda obbligat li jittratta dan l-aggravju partikolari peress illi ma jidħirx li s-socjetà rikorrenti irrinunżjat għalih b'mod formali.

Ir-rekwizit li għalih tagħmel referenza s-socjetà rikorrenti huwa dak kontenut fil-paragrafu nru. 5 ta' l-Avviz ta' Rifjut ta' Oggezzjoni²³ mahrug mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni, fejn jingħad illi: *l-ebda appell ma jista' jsir validament minn din id-decizjoni jekk qabel ma tithallasx l-ammont tat-taxxa li dwarha ma hemmx kwistjoni*. Dan ir-rekwizit kien ibbazat fuq l-ewwel proviso ta' l-Artikolu 35(1) tal-Kap.372 tal-Ligijiet ta' Malta li qabel ma thassar bl-Att IV ta' l-2007 kien jipprovdli li: *ebda appell bhal dak* (ossia appell minn likdiwazzjoni ta' taxxa mahruga mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni) *ma jista' jsir validament minn xi stima jekk qabel ma jithallasx l-ammont tat-taxxa li dwarha ma jkunx hemm kwistjoni*.

²³ Fol. 5 tal-process.

Is-socjetà rikorrenti taqbad ma' dan ir-rekwizit partikolari – kif originarjament introdott bis-sahha ta' l-Att XIII ta' l-1994 – fid-dawl tal-fatt li bis-sentenza fl-ismijiet **Pig Breeding Company Limited v. Avukat Generali et, Appell Nru. 19/04** pronuncjata mill-Qorti Kostituzzjonali fis-6 ta' April 2006, dik il-Qorti *inter alia* ddikjarat null u bla effett il-proviso ta' l-Artikolu 35(1) tal-Kap.372 tal-Ligijiet ta' Malta in kwantu dan jivvjola l-Artikoli 6(1) u 39(2) tal-Konvenzjoni u tal-Kostituzzjoni rispettivament. In segwitu ghall-enuncjazzjoni ta' dak il-principju l-Artikolu 35(1) tal-Kap.372 tal-Ligijiet ta' Malta gie emendat bis-sahha ta' l-Artikolu 27 ta' l-Att IV ta' l-2007 li jipprovdi li *l-proviso mas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 35 ta' l-Att principali għandu jithassar*. In effetti illum l-imsemmi artikolu tal-Ligi, kif ulterjorment emendat bis-sahha ta' l-Avviz Legali 336 ta' l-2010, jipprovdi li *kull persuna illi, aggravata bi stima magħmula dwarha, ma tkunx ftehmet mal-Kummissarju kif mahsub fis-subartikolu (4) ta' l-artikolu 33 tista' tagħmel, fi zmien tletin gurnata wara d-data tan-notifika lilha ta' avviz tar-rifjut tal-Kummissarju li jemedha l-istima kif mixtieq, appell kontra dik l-istima lit-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva.*

Fil-waqt li t-Tribunal ma jistax jinjora l-portata tad-dikjarazzjoni tal-Qorti Kostituzzjonali fl-imsemmija sentenza u ta' l-emendi introdotti bis-sahha ta' l-Att IV ta' l-2007, u ghalkemm frankament ma jistax jifhem fuq liema bazi fir-Rifjut ta' l-Oggezzjoni datat 13 ta' Awwissu 2008, ossia wara li l-proviso ta' l-Artikolu 35(1) tal-Kap. 372 tal-Ligijiet ta' Malta gie mhassar, il-Kummissarju tat-Taxxi Interni insista mas-socjetà rikorrenti li *l-ebda appell ma jista' jsir validament minn din id-decizjoni jekk qabel ma jithallasx l-ammont tat-taxxa li dwarha ma hemmx kwistjoni*, Huwa ma jaqbilx mal-pretensjoni tas-socjetà Rikorrenti li fil-kaz in ezami l-Avviz ta' Rifjut ta' Oggezzjoni huwa irritu u null ghaliex jirreferi għal dan ir-rekwizit partikolari.

Minkejja dak provdut fil-paragrafu nru. 5 ta' l-Avviz ta' Rifjut ta' Oggezzjoni, fil-kaz in ezami ma jirrizultax li s-socjetà Rikorrenti giet b'xi mod preklusa milli tappella mill-istess Rifjut u konsegwenti Likwidazzjoni ta' Taxxa mahruga fil-konfront tagħha għas-sena ta' stima 1997. In effetti l-ebda eccezzjoni f'dan issens ma giet sollevata mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni. Ghalkemm huwa konsiljabbli li l-Kummissarju tat-Taxxi Interni, illum Kummissarju tat-Taxxi, ma jibqax jinsisti fuq *policies* tad-Dipartiment li gew ufficjalment rikonoxxuti bhala lezvi tad-Drittijiet Fondamentali tal-Bniedem kif sanciti fl-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni u fl-Artikolu 39(2) tal-Kostituzzjoni, tant illi ma għadhomx rikonoxxuti fi u validati bil-Ligi, huwa zgur li fil-kaz in ezami l-Avviz ta' Rifjut ta' l-Oggezzjoni datat 13 ta' Awwissu 2008 ma jistax u ma għandux jitqies bhala irritu u null għar-raguni mogħiġi mis-socjetà Rikorrenti. Konsegwentement għalhekk l-aggravju preliminari sollevat mis-socjetà Rikorrenti ma jistħoqqx li jigi milqugh.

Aggravji fil-mertu:

Trattat dan l-aggravju t-Tribunal ser jghaddi issa biex jittratta l-mertu ta' l-Appell odjern li ghalkemm jinvolvi diversi punti sollevati minn kull wahda mill-partijiet kontendenti, essenzjalment jirrivolvi madwar zewg punti centrali: (i) x'natura għandha tigi attribwita lill-hlasijiet percepiti mis-socjetà Rikorrenti tul is-sena bazi 1996 ghall-operazzjoni tal-barriera proprjetà tagħha da parte ta' Joseph Magri; u (ii) għandux jigi accettat it-tnaqqis pretiz u dikjarat mis-socjetà Rikorrenti.

Kera v. Dhul min-negozju:

L-ewwel kwistjoni li se tigi trattata hija dik dwar in-natura tal-hlasijiet percepiti mis-socjetà Rikorrenti tul is-sena bazi 1996 ghall-uzu tal-barriera proprjetà tagħha da parte ta' Joseph Magri. Huwa fatt inkontestat li s-socjetà Rikorrenti hija proprjetarja ta' bicca art li fl-1996 kienet tintuza bhala barriera²⁴. Mill-atti jirrizulta li bis-sahha ta' skrittura privata datata 9 ta' Jannar 1996²⁵ is-socjetà Rikorrenti kkoncediet id-dritt lil Joseph Magri li *jutilizza l-art murija fuq l-annessa pjanta bhala barriera ("stone quarry") b'effett mill-1 ta' Jannar tas-sena elf-disa' mijha sitta u disghin taht is-sewententi pattijiet u kondizzjonijiet:*

1. Li Joseph Magri jħallas lis-socjetà Rikorrenti s-somma ta' Lm1.25 għal kull vjegg gebel, V.A.T. eskluz;
2. Vjegg gebel jigi kalkolat bil-kejl ta' vjegg ta' volum ta' circa 31050 in³ u f'kaz li ir-regolamenti vigenti jinbidlu tul il-kors tal-koncessjoni l-partijiet jaggustaw il-prezz *pro rata* bi ftehim bejniethom;
3. Dan il-hlas jigi effettwat kull xahar b'dana li Magri jagħti lis-socjetà Rikorrenti rendikont ta' l-operat tieghu kull gimgha, bil-hin ta' kull vjegg;
4. Għal xogħol magħmul fuq ordni Magri jħallas lis-socjetà Rikorrenti terz mill-prezz tal-bejgh, basta jkun prezz ragonevoli u li Magri jkun informa lill-istess socjetà bil-prezz biex jikkonferma li hu ragonevoli;
5. Tul il-koncessjoni s-socjetà Rikorrenti jkollha access ghall-art u r-rampa trid tibqa' nadifa u fi stat ta' manutenzjoni tajba;
6. Il-koncessjoni hija għal perijodu ta' tmien snin mill-1 ta' Jannar 1996 jew inkella sakemm Magri jinzel 110 dawriet, u cioè ghaxar dawriet fond, mill-livell li kien hemm fil-bidu tal-koncessjoni, skond liema minnhom jigi l-ewwel;
7. Kemm-il darba Magri ma jagħtix lura l-art lis-socjetà Rikorrenti fi tmiem il-koncessjoni jkollu jħallasha s-somma ta' Lm20,000 bhala danni pre-likwidati;
8. Kemm-il darba Magri jmut tul it-terminu tal-koncessjoni l-ftehim jintemm u jekk l-eredi tieghu ma jirritornawx l-art lis-socjetà Rikorrenti jkollhom ihallsuha s-somma ta' Lm20,000 bhala danni pre-likwidati;

²⁴ Dan l-uzu sehh ukoll tul is-snin l-ohra mertu ta' l-appell fl-ismijiet "Bartmik Ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi Interni" Rik. Nru. 76/11 deciz illum stess, u ta' l-appelli fl-ismijiet "Bartmik Ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi Interni" Rik. Nru. 71/11 sa' 74/11 u 77/11, decizi b'sentenzi pronuncjati mit-Tribunal fis-7 ta' Jannar 2014 u kkonfermati mill-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) b'sentenzi pronuncjati fl-14 ta' Ottubru 2016.

²⁵ Dok. "MS1" a fol. 44 sa' 47 tal-process tar-Rikors bin-Nru. 72/11.

9. Tul il-koncessjoni Magri jista' jaghmel uzu minn certu ghodod u makkinarju u cioè Generator Leyland 600, Magna ta' l-Isingjar, Gunfire, Gunfire ta' l-Invjar, wires tal-magni;
10. Magri huwa responsabbli ghall-hsarat u serq tal-makkinarju u ghodod u d-dawl u l-ilma jkunu a karigu tieghu wkoll;
11. Spejjez ta' permessi u kwalsiasi taxxa eventwali fuq l-immobibli tkun a karigu ta' Magri in kwantu ghal terz u tas-socjetà Rikorrenti in kwantu ghal zewg terzi;
12. Terrapin jitwaddab minn Magri fil-lok lilu indikat mis-socjetà Rikorrenti minn zmien ghal zmien;
13. F'kaz ta' bzonn jew forza magguri Magri jista' jqabbar lil haddiehor biex jahdem l-art minfloku taht dawn l-istess pattijiet u kondizzjonijiet bil-kunsens u accettazzjoni tas-socjetà Rikorrenti.

Il-Kummissarju tat-Taxxi Interni interpreta l-hlas percepit mis-socjetà Rikorrenti minn din il-koncessjoni tul is-sena bazi 1996 bhala **kera** a tenur ta' l-Artikolu 4(1)(e) tal-Kap.123 tal-Ligijiet ta' Malta li jipprovdi illi *bla hsara tad-disposizzjonijiet ta' dan l-Att, it-taxxa fuq l-income għandha tithallas bir-rata jew rati specifikati hawn taht għas-sena ta' stima li tibda fl-1 ta' Jannar 1993, izda biss dwar qligh kapitali li jkun sar fil-25 ta' Novembru 1992 jew wara u għal kull sena ta' stima sussegamenti fuq il-qligh kapitali kif imfisser fl-artikolu 5 li jkun dovut jew deriviat minn Malta jew band'ohra, u sew jekk jasal Malta jew le, u għas-sena ta' stima li tibda mill-1 ta' Jannar 1949 u għal kull sena sussegamenti ta' stima fuq l-income ta' kull persuna li jkun dovut jew derivat minn Malta jew band' ohra, u sew jekk jasal Malta jew le dwar – (e) kera, royalties, premiums u kull profit iehor li jkun hemm minn proprijetà. Is-socjetà Rikorrenti da parte tagħha tikkontendi li l-hlas minnha percepit mill-koncessjoni favur Joseph Magri tul is-sena bazi 1996 għandu jikkwalifika bhala **qligh jew profit minn negozju** taxxabbli a tenur ta' l-Artikolu 4(1)(a) tal-Kap.123 tal-Ligijiet ta' Malta, liema paragrafu jipprovdi appuntu li huwa taxxabbli dak il-qligh jew profitti minn xi sengħa, negozju, professjoni jew vokazzjoni, ikun liema jkun il-perijodu ta' zmien li fih dik is-sengħa, negozju, professjoni jew vokazzjoni jkunu nhadmu jew gew ezercitati, inkluz il-profit li jkun hemm minn bejgh minn xi persuna ta' xi proprijetà akkwistata minnha ghall-iskop li tagħmel profit b'mezz ta' bejgh, jew mit-tmexxija ta' xi impriza li tagħmel profitti jew mit-thaddim ta' xi skema li tagħmel profitti.*

Waqt is-smigh u konsegamenti trattazzjoni ta' dawn il-proceduri l-partijiet kontendenti iktar ikkoncentraw fuq il-kwistjoni dwar jekk id-dħul tas-socjetà Rikorrenti mill-operazzjoni tal-barriera da parte ta' Joseph Magri għandux jigi ikkunsidrat bhala *royalties* – hekk kif gie kkunsidrat mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni għas-snin ta' stima 1998, 1999, 2000, 2001, 2002 u 2004 – jew inkella bhala *trading income*, hekk kif tipprettendi li għandu jigi kkunsidrat is-socjetà Rikorrenti. It-Tribunal trattata din il-kwistjoni fid-dettal fis-sentenzi relattivi ghall-appelli tas-socjetà Rikorrenti mill-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa mahruga fil-konfront tagħha għas-snin ta' stima 1999, 2000, 2001, 2002 u 2004. F'dawn is-sentenzi gie stabbilit li d-ħħul percepit mis-socjetà Rikorrenti

mill-operazzjoni tal-barriera da parte ta' Joseph Magri kien *trading income* u mhux *royalites*. Dawn is-sentenzi gew pronuncjati fis-7 ta' Jannar 2014 u gew ikkonfermati mill-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) b'sentenzi pronuncjati fl-14 ta' Ottubru 2016, b'dana ghalhekk li dawk is-sentenzi ormai huma *res judicata*. Ciò nonostante però t-Tribunal huwa tal-fehma li fil-kaz in ezami għandu jikkonsidra jekk id-dħul mill-operazzjoni tal-barriera tul is-sena bazi 1996 għandux jigi kkunsidrat bhala **kerā**, kif għamel il-Kummissarju tat-Taxxi Interni għal din is-sena ta' stima partikolari, jew inkella bhala **trading income**, kif pretiz mis-socjetà Rikorrenti.

Fil-gurisprudenza nostrali jinsab stabbilit kif għandha tigi interpretata koncessjoni ta' dritt li wieħed jiftah u jqatta' barriera. F'tali rigward issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Bertu Bonnici v. Pawlu Cilia et noe**, deciza mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' April 1993²⁶ fejn il-Qorti osservat illi skond *gurisprudenza kostanti ta' dawn il-Qrati l-koncessjoni tad-dritt li wieħed jiftah u jqatta' barriera mhux kuntratt ta' lokazzjoni izda wieħed ta' bejgh ta' blat jew gebel²⁷. Ara f'dan ir-rigward Mercieca vs Cauchi Penza (Vol. XVIII.I.83) fejn ingħad illi "La concessione del diritto di scavare pietre non costituisce una locazione ma sebbene una vendita delle pietre da estrarre". Dan gie affermat ukoll fis-sentenzi ta' din il-Qorti in re Decesare vs Mamo (Vol. III, p. 514) u Zammit vs Magri (Vol. XIX.I.8) appartu li dejjem gie segwit mill-Qorti tal-Kummerc.*

Minn din is-sentenza johrog car li a tenur tal-gurisprudenza nostrali l-koncessjoni tad-dritt li wieħed jiftah u jqatta' barriera huwa kuntratt ta' bejgh ta' blat jew gebel hekk kif in effetti sottomess u argumentat mis-socjetà Rikorrenti. Dan il-principju ma jirrizultax u ma giex applikat biss fil-kuntest ta' kontestazzjoni ta' natura civili kif kienet appuntu dik trattata fil-kawza Bonnici v. Cilia et noe u fis-sentenzi l-ohra fiha citati, izda gie applikat u adoperat ukoll fil-kuntest ta' kontestazzjonijiet ta' natura fiskali u senjatament f'kontestazzjonijiet dwar taxxa fuq l-income.

F'tali rigward issir referenza għad-decizjoni tal-Bord ta' Kummissarji Specjali fl-ismijiet **A.B. v. Kummissarju tat-Taxxi Interni** deciza fil-25 ta' Frar 1955, fejn il-Bord osserva li *huwa pacifiku fil-gurisprudenza li l-ghoti ta' għalqa għal skop ta' barriera, anki in korrispettiv ta' qbiela, mhix lokazzjoni, imma bejgh tal-gebel li jinsab fl-istess barriera*²⁸: "la concessione di scavare pietra da una clausura non costituisce una locazione delle medesime ma una vendita della pietra da estrarre, malgrado le parti abbiano dato al contratto il nome di locazione". (Briffa vs Schembri: Collez. Vol. XXX PII pag 76 u sentezi hemm citati). Għalhekk l-erbatax-il lira fis-sena li l-appellant ihallas bhala qbiela jikkostitwixxu l-prezz ta' l-akkwist tal-gebel da parti tieghu, u kwindi meta huwa jaqta' u jerga' jibiegh l-gebel m'għandux inaqqsas hlief dawn l-

²⁶ Kollezzjoni tad-Decizjonijiet tal-Qrati Superjuri ta' Malta, Vol. LXXVII - II-110.

²⁷ Enfasi u sottolinear tat-Tribunal.

²⁸ Enfasi u sottolinear tat-Tribunal.

*erbatax-il lira fis-sena oltre l-ispejjez l-ohra tal-produzzjoni*²⁹. Ghalkemm din id-decizjoni inghatat fir-rigward tal-posizzjoni tal-persuna li kienet qed taqta' l-gobel mill-barriera, ma hemmx dubju l-interpretazzjoni tibqa' l-istess anke minnaha tal-proprjetarju tal-barriera li jkun ikkoncediha lit-terz biex jaqta' l-gobel minnha.

Fid-dawl ta' dawn il-principji johrog car ghalhekk li l-Kummissarju tat-Taxxi Interni, illum Kummissarju tat-Taxxi, ma kienx u ma huwiex korrett fli jikkonsidra id-dhul tas-socjetà Rikorrenti mill-koncessjoni favur Joseph Magri matul is-sena bazi 1996 bhala kera.

Il-Kummissarju tat-Taxxi ma ressaq l-ebda argument jew sottomissjoni konvincenti jew sodisfacenti ghaflejn dan it-Tribunal għandu fil-kaz in ezami jiddipartixxi mill-interpretazzjoni stabbilita fil-gurisprudenza nostrali fir-rigward tal-koncessjoni ta' art jew barriera ghall-qtugh ta' gebel u minflok jikkonsidra d-dhul minn tali koncessjoni bhala kera. Is-sottomissjoni avvanzata minn George Borg fl-affidavit³⁰ tieghu, u cioè li *l-kuntratt li sar bejn Bartmik ta' l-Iklin Limited u Joseph Magri ma jistax jigi deskrirt bhala kuntratt ta' bejgh. Dan minhabba li fkuntratt ta' bejgh jigu identifikati min hu l-bejjiegh u min hu x-xerrej, mentri f'dan il-kuntratt gew identifikati "il-Kumpanija" u "l-Utilista" u ma kien gie indentifikat l-ebda oggett li kien qed jinbiegh. Kif ukoll ma kien qed jigi stabbilit ebda prezz ta' bejgh li kien definit u mingħajr ekwivoku, imma giet stabbilit rata għal vjeggi ta' gebel li l-utilista seta' johrog mill-barriera – ma kien hemm l-ebda obbligu fuq l-utilista li johrog xi gebel mill-barriera, imma l-uniku obbligu li kellu l-istess utilista kien li seta' jiehu mill-barriera sa' 110 dawriet mill-livell li kienet tinsab dakħinhar tal-kuntratt biss u ma setghax jopera l-barriera għal izjed minn tmien snin. Nghid illi ir-rata miftehma bejn il-kumpannija Bartmik ta' l-Iklin Limited u Joseph Magri kienet dik ta' Lm1.25 għal kull vjegg gebel li l-utilista kien johrog (eskluz il-VAT) u Joseph Magri kien obbligat iħallas lill-kumpannija s-somma dovuta kull xahar u kif ukoll jagħti rendikont ta' l-operat tieghu kull gimgha, bil-hin ta' kull vjegg. Mill-kuntratt ta' bejniethom ma jidher li kien hemm xejn li jirregola n-numru ta' vjeggi gebel li l-utilista seta' johrog mill-barriera kull gimgha. Nghid illi għal kuntrarju ta' dak li qed tallega l-kumpannija Bartmik ta' l-Iklin Limited qatt ma kien hemm kuntratt ta' bejgh ta' gebel bejn il-kumpannija u l-utilista. Nghid illi fatt ta' bejgh ikun hemm trasferiment ta' titolu, izda meta Joseph Magri hareg il-gebel mill-barriera t-titlu kien diga għandu. Mhux hekk biss, fatt ta' bejgh irid ikun hemm att konxju mill-bejjiegh li qed jittrasferixxi t-titlu għal oggett definit kemm fl-ghamla u kemm fil-kwantità għal prezz definit u li x-xerrej kien qed jaccetta. Att ta' bejgh bhal dan ma setghax kien hemm ghax fil-hin li Joseph Magri kien qed johrog il-gebel mill-barriera, il-kumpannija appellanta ma kienetx tkun taf xi kwantità ta' gebel li jkun hiereg u allura, dato ma non concesso li l-kumpannija kellha t-titlu għal gebel mahrug, it-transazzjoni ta' bejgh ma setghat qatt saret fil-punt li l-gebel hareg mill-barriera minhabba li*

²⁹ Kawza Nru. 38

³⁰ Fol. 257 sa' 265 tal-process ta' l-appell fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Limited v. Kummissarjuntat-Taxxi Interni", Rik. Nru. 72/11.

l-hekk suppost bejjiegh ma kienx konxju ta' element kardinali ta' transazzjoni bhal din, li hi l-kwantità allegatament mibjugha, u fl-assenza ta' dan, transazzjoni bhal din qatt ma setghat saret, ma tegħlibx b'mod sodisfacenti il-principju iktar 'l fuq citat fir-rigward tan-natura tal-koncessjoni ta' art jew barriera ghall-qtugh ta' gebel.

Apparte l-fatt li n-natura legali tal-koncessjoni mertu tal-kontestazzjoni odjerna ma tinbidilx in bazi għat-titlu li seta' gie attribwit lilha mill-partijiet kontraenti jew għat-terminologija minnhom utilizzata peress illi tali natura tirrizulta primarjament mill-essenza ta' l-istess kontrattazzjoni u mhux min-nomenklatura jew terminologija utilizzata u adoperata mill-partijiet kontraenti, semplici osservazzjoni bhal dik magħmula minn George Borg hekk avvanzata minn persuna li ma kien involut fl-ebda stadju tal-process li ghaddiet minnu ssocjetà Rikorrenti quddiem id-Dipartiment tat-Taxxi Interni izda li qed jagħmel osservazzjonijiet dwar l-interpretazzjoni tieghu ta' dak li rrizaltalu minn vizjoni tal-file tad-Dipartiment relativ ghall-kaz in ezami, ma tista' qatt teħgleb principju studjat, accertat u accettat fis-sistema guridika nostrali.

Stabbilit li d-dħul tas-socjetà Rikorrenti mill-koncessjoni ta' l-art favur Joseph Magri matul is-sena bazi 1996 ma kienx kera izda *trading income* t-Tribunal necessarjament għandu jirrivedi l-istima għas-sena ta' stima 1997 u dana billi l-ammont ta' Lm100 li tnaqqas mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni favur ssocjetà Rikorrenti bhala spejjez nominali accettati in kwantu l-koncessjoni giet ikkunsidrata bhala kirja, jigi effettivament *reversed* bil-konsegwenza li d-dħul taxxabbli ta' l-imsemmija socjetà għas-sena ta' stima 1997 kif likwidat mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni jizdied b'Lm100, illum ekwivalenti għal €232.93.

Tnaqqis pretiz mis-socjetà Rikorrenti:

It-Tribunal ser jghaddi issa biex jittratta kwistjoni ohra li hija centrali ghall-appell in ezami u cioè dik dwar it-naqqis pretiz u dikjarat mis-socjetà Rikorrenti fid-denunzja tat-taxxa tagħha għas-sena ta' stima 1997.

Fid-denunzja tat-taxxa għas-sena ta' stima 1997 is-socjetà Rikorrenti ddikjarat is-segwenti tnaqqis - Lm4,978, illum ekwivalenti għal €11,595.62, spejjez tal-barriera, Lm10,181, illum ekwivalenti għal €23,715.35, salarji tad-Diretturi, Lm3,904, illum ekwivalenti għal €9,093.87, spejjez amministrattivi. L-ispejjez dikjarati mis-socjetà Rikorrenti ma gewx accettati mill-Kummissarju li però ikkonċeda spiza nominali ta' Lm100, illum ekwivalenti għal €232.93, peress illi qies d-dħul tas-socjetà Rikorrenti mill-koncessjoni tal-barriera lil Joseph Magri bhala kera.

It-Tribunal jibda billi josserva li siccome d-dħul tas-socjetà Rikorrenti mill-koncessjoni tal-barriera lil Joseph Magri ma kienx kera izda dhul min-negozju, l-ispiza nominali ta' Lm100, illum ekwivalenti għal €232.93, koncessa mill-Kummissarju tat-Taxxi għandha, kif già osservat iktar 'l fuq f'din is-sentenza, tigi *reversed* u d-dħul taxxabbli tas-socjetà Rikorrenti għas-sena ta' stima 1997 kif likwidat mill-Kummissarju jizdied b'Lm100, illum ekwivalenti għal €232.93.

In kwantu rigwarda l-ispejjez l-ohra pretizi u dikjarati mis-socjetà Rikorrenti, il-Kummissarju tat-Taxxi ma accettahomx in bazi ghas-segwenti ragunijiet:

- **Salarji tad-Diretturi** - *jidher li hlief ghas-sena ta' stima 1997, is-salarji tad-diretturi kienu gew dikjarati ghal fini tal-PAYE/FSS bhala dhul personali taghhom u gew intaxxati fuq tali dhul skond ir-rati personali taghhom. Ukoll ghas-sena ta' stima 1997 l-ammont mitlub bhala deduzzjoni ma giex accettat...³¹;*
- **Spejjez tal-barriera** - *id-Dipartiment tat-Taxxi Interni kien qed jikkontendi li minhabba l-fatt li l-kumpanija appellanta ma kienetx qed top era l-barriera hija nnifisha, ma setghax ikollha l-ispejjez li kienet qegħda tħid li kellha. In oltre l-ispejjez li ghalihom intalbet deduzzjoni huma ta' l-istess natura ta' spejjez li kellhom ikunu a kariku ta' l-utilista skond il-ftehim li sar bejn il-kumpanija u l-istess utilista fid-9 ta' Jannar 1996. B'hekk Bartmik ta' l-Iklin qatt ma setghat titlob tali spejjez bhala deduzzjoni³² ... Il-kumpanija appellanta qegħda tippretendi li d-dhul li kellha mill-barriera għandu jitqies bhala trading income u jigi intaxxat taht artikolu 4(1)(a) ta' l-Att dwar it-Taxxa. Dato ma non concesso li l-kumpanija appellanta kellha ragun, dan l-artikolu jitkellem, dwar qligh jew profitti, u allura income li jigi intaxxat taht dan l-artikolu ikollu dritt għal certu deduzzjonijiet skond l-artikolu 14(1) ta' l-istess Att. L-ispejjez li ghalihom il-kumpanija appellanta kienet qegħda titlob deduzzjoni kienu - sena 1997 - tools & consumables - Lm235, illum ekwivalenti għal €547.40; spare parts - Lm1,027, illum ekwivalenti għal €2,392.27; repairs & maintenance - Lm3,358, illum ekwivalenti għal €7,822.04; u electricity Lm358 - illum ekwivalenti għal €833.94. Illi in oltre l-artikolu 14(1) tal-Kap.123 jħid: 'bl-iskop li jkun accertat l-income kollu ta' persuna, għandhom jitnaqqsu l-flejjes kollha li jkunu ntefqu u l-ispejjez kollha li jkunu saru minn dik il-persuna matul is-sena li tahbat qabel is-sena ta' stima safejn dak l-infiq u dawk l-ispejjez ikunu servew kollha u biss fil-produzzjoni ta' l-income'. Skond il-kuntratt ta' bejn il-kumpanija appellanta u l-utilista Joseph Magri, f-paragrafu 5, kien miftiehem li: 'L-utilista huwa responsabbli ghall-hsarat u serq ta' makkinarju u ghodod, spejjez tad-dawl u elettriku a kariku ta' l-utilista'. Minn dan jidher car li l-ispejjez li ghalihom il-kumpanija appellanta qegħda titlob deduzzjoni, ma humiex spejjez li l-kumpanija kienet obbligata li tagħmilhom skond il-paragrafu 5 tal-kuntratt li l-kumpanija kellha ma' l-utilista, u b'hekk ma jistgħux jitqiesu li saru in the production of the income, kif jitlob artikolu 14(1) tal-Kap.123 u għalhekk it-talba għal deduzzjoni ta' dawn l-ispejjez ma tistax tigi accettata mid-Dipartiment, indipendentement dwar jekk ir-rikavat mill-barriera għandux jitqies bhala royalty jew trading income. Id-Direttur Generali jikkontendi li*

³¹ Para. 3(d) tan-Nota Responsiva tad-Direttur Generali (Taxxi Interni), fol. 297 tar-Rikors fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi Interni" Rik. Nru. 72/11.

³² Para. 3(e) tan-Nota Responsiva tad-Direttur Generali (Taxxi Interni), fol. 297 u 298 tar-Rikors fl-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi Interni" Rik. Nru. 72/11.

l-pagamenti li saru mill-kumpannija appellanta lill-utilista skond il-kuntratt ta' bejniethom ma setghux ikunu trading receipts minn bejgh ta' gebel minhabba li l-kuntratt kien ftehim li jintitola lil Joseph Magri sabiex jutilixxa l-arti li fil-pjanta annessa mal-kuntratt kienet deskritta bhala barriera, u ma kienx ftehim ghal bejgh ta' gebel mill-kumpannija lill-istess Magri³³;

- **Spejjez amministrativi** - *l-ispejjez amministrativi li ghalihom il-kumpannija appellanta talbet deduzzjoni kienu kif gej - sena ta' stima 1997 - motor vehicle expenses - Lm1,761, illum ekwivalenti ghal €4,102.03; sundry expenses - Lm88, illum ekwivalenti ghal €204.98; insurance - Lm262, illum ekwivalenti ghal €610.30; legal & professional fees - Lm542, illum ekwivalenti ghal €1,262.52; licenses & permits - Lm401, €934.08; audit fee - Lm200, illum ekwivalenti ghal €465.87; telephones - Lm31, illum ekwivalenti ghal €72.21; bank charges - nil, bank interest - Lm619, illum ekwivalenti ghal €1,441.88 u company registration fees - nil - Id-Dipartiment tat-Taxxi Interni ma accettaw dawn l-ispejjez amministrativi bhala deduzzjoni minhabba li l-kumpannija appellanta baqghet qatt ma sostnithom b'dokumentazzjoni³⁴.*

Dwar is-salarji tad-Diretturi dikjarati bhala tnaqqis mis-socjetà Rikorrenti fid-dikjarazzjoni tat-taxxa tagħha għas-sena 1997, ftit hemm x'jingħad. Ladarba dawn ma gewx dikjarati ghall-fini tal-PAYE/FSS bhala dhul tad-Diretturi, is-socjetà Rikorrenti ma tistax tipprendi li l-Kummissarju tat-Taxxi jaccetta u jirrikonoxxi l-istess allegati salarji bhala deduzzjoni a favur tagħha.

Fir-rigward ta' l-ispejjez tal-barriera dikjarati mis-socjetà Rikorrenti, ladarba gie stabilit li d-dħul tas-socjetà għas-sena ta' stima 1997 kien *trading income*, it-Tribunal iqis li hija għandha tigi koncessa deduzzjonijiet skond l-Artikolu 14 tal-Kap.123 tal-Ligijiet ta' Malta. Il-qofol tal-kwistjoni kollha f'tali rigward tinsab fid-definizzjoni ta' *expenses incurred in the production of income*.

Dan il-kuncett gie diversi drabi trattat mill-Qrati nostrali u s-sustanza tieghu hi li *biex spiza titnaqqas jehtieg li skond din il-ligi illi oltre li ma tkunx ta' natura kapitali, hlief kif provdut fl-artikolu 14, tkun saret għal kollex u biss ghall-produzzjoni ta' l-income*. Dan ifissir li jrid ikollok relazzjoni bejn l-ispiza pretiza bhala deduzzjoni u l-income li tkun saret biex tipproduci³⁵. Il-Qorti ta' l-Appell kienet dahlet fid-dettal f'dan il-kuncett fis-sentenza fl-ismijiet **AB v. Albert Agius Ferrante P.L. Kummissarju tat-Taxxi Interni**, deciza fit-12 ta' Lulju 1976, fejn appuntu osservat illi: *it-test fis-South Africa, fejn il-ligi ta' l-'income tax' ukoll tirrikjedi illi l-ispiza tkun 'actually incurred in the production of the income'* (test li din il-Qorti ssibu ragonevoli u, in vista tas-similarità fil-lokuzzjoni, utilment applikabbli anki għal kazijiet bħall-prezenti) huwa illi “to rank as deduction the expenditure must not only have been incurred for the purpose of earning ‘income’ as defined but there must be a sufficiently distinct

³³ Para. 11(e)(xii) sa' (xvi) tan-Nota Responsiva tad-Direttur Generali (Taxxi Interni), fol. 311 u 312 tar-Rikors fl-ismijiet “Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi Interni” Rik. Nru. 72/11.

³⁴ Para. 3(f) tan-Nota Responsiva tad-Direttur Generali (Taxxi Interni), fol. 298 tar-Rikors fl-ismijiet “Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi Interni” Rik. Nru. 72/11.

³⁵ A.B. Limited v. Kummissarju tat-Taxxi Interni, deciza mill-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) fis-6 ta' Ottubru 2004 - Kawza Nru. 191 Decisions of the Court of Appeal, Vol.6 pg. 380.

and direct relationship or link between the expenditure incurred and the actual earning of the income” (*Silke on South African Income Tax, 5th Edition, 1967, pages 171-172, bosta drabi citati minn din il-Qorti*). F’dan il-kuntest tidher li hemm certa enfasi fuq il-kelma “direct”. In bazi ghal din il-lokuzzjoni li fdan ir-rigward hi simili ghal tagħna hawn fuq premess (u differenti minn dik Ingliza, dak li ddetermina lill-Qorti tissofferma ruhha in materja fuq id-decizjonijiet relativi anzike fuq dawk Inglizi) gie deciz illi d-deduzzjoni tingħata jekk l-ispejjez huma hekk strettament konnessi mal-qligh ta’ l-income li jitqiesu parti mill-cost tal-qligh tieghu (*Port Elizabeth Electric Tramway Company ltd. v. CIR (1936) 8 SATC 13*): jekk l-istrettezza tal-konnessjoni (*closeness of the convention*) hijiex sufficjenti esenzjalment jiddependi mic-cirkostanzi rettament valutati, ta’ kull kaz partikolari³⁶.

Jekk l-ispejjez tal-barriera reklamati mis-socjetà Rikorrenti fid-denunzja tat-taxxa tagħha għas-sena ta’ stima 1997 jigu kkunsidrat b’mod superficjali, tista’ tintlaħaq il-konkluzzjoni zbaljata li dawn fil-fatt huma deducibbli ai termini tal-Ligi. Però konsiderazzjoni akkurata tac-cirkostanzi ta’ dan il-kaz twassal għal risposta ferm differenti, u cioè twassal ghall-konkluzzjoni li bhala fatt dawn l-ispejjez ma humwiex deducibbli.

L-ispejjez reklamati mis-socjetà Rikorrenti ma kienx fl-obbligu tagħha li tagħmilhom ghall-finijiet u verso d-dħul tagħha mill-istess barriera. Di fatti l-ftehim ma’ Joseph Magri huwa ferm car fir-rigward: (4) *L-utilista huwa awtorizzat juza s-segwenti ghodod u makkinarju u cioè l-Generator Leyland 600, Magna ta’ l-isengjar (taqta taht), Gunfire, Gunfire ta’ l-invjar, wires tal-magni;* (5) *L-utilista huwa responsabbi ghall-hsarat u serq ta’ makkinarju u ghodod; spejjes tad-dawl u elettriku a kariku ta’ l-utilista;* (6) *spejjez ta’ permessi u kwalsiasi eventuali taxxa fuq l-immobbbli imsemmi jkunu a kariku ta’ l-utilista kwantu għal terz u kwantu għal zewg terzi a kariku tal-kumpannija³⁷.* Minn dawn il-klawsoli tal-ftehim datat 9 ta’ Jannar 1996 jirrizulta li l-unika spiza li kellha għorr is-socjetà Rikorrenti kienet dik ta’ 2/3 mill-ispejjez inkorsi ghall-permessi fuq il-barriera in kwistjoni.

Joseph Magri biss kelli l-obbligu li jagħmel l-ispejjez indikati fil-ftehim, ad eccezzjoni tal-permessi kif già rilevat, u għalhekk lanqas jista’ jingħad li jekk is-socjetà Rikorrenti ma tagħmilx l-ispejjez in kwistjoni seta’ kien hemm il-possibilita li Magri jirrexxindi l-ftehim milhuq magħha, u b’hekk jippregudika id-dħul tagħha. Fid-dawl ta’ dan għalhekk jirrizulta li l-ispejjez allegatament inkorsi mis-socjetà Rikorrenti relativament ghall-barriera ma jistax jingħad li kellhom a distinct and direct relationship or link between the expenditure incurred and the actual earning of the income. Kif già rilevat l-unika eccezzjoni għal din l-osservazzjoni u konsegwenti konkluzjoni hija l-ispiza, o meglio 2/3 ta’ l-ispiza relativa ghall-licenzja u permessi fuq il-barriera stante li nuqqas f’dan

³⁶ Decisions of the Court of Appeal, Vol. 2 pg. 256.

³⁷ Dok. “MS1” a fol. 44 sa’ 46 tar-Rikors fl-ismijiet “Bartmik ta’ l-Iklin Ltd. v. Kummissarju tat-Taxxi Interni” Rik. Nru. 72/11.

ir-rigward seta' effettivament jipperikola d-dhul tas-socjetà mill-barriera. Mid-dokumenti a fol. 153 sa' 155 tal-process jirrizulta li d-deduzzjoni li għandha tigi koncessa lis-socjetà Rikorrenti relattivament għal tali spiza hija fl-ammont ta' Lm200.66³⁸, illum ekwivalenti għal **€467.42**.

Dwar l-**ispejjez amministrattivi** reklamati mis-socjetà Rikorrenti, dawn ma gewx accettati mill-Kummissarju tat-Taxxi għaliex mhux sostnuti b'dokumentazzjoni opportuna. Ghalkemm id-dokumentazzjoni in sostenn ta' l-ispejjez reklamati mis-socjetà Rikorrenti ma gietx minnha sottomessa la fil-kors ta' l-investigazzjoni u lanqas tul il-process ta' oggezzjoni mill-likwidazzjoni ta' taxxa mahruga fil-konfront tagħha għas-sena ta' stima 1997, din l-istess dokumentazzjoni giet minnha sottomessa lill-Kummissarju tat-Taxxi fl-2010³⁹, ossia fil-mori ta' dan l-appell. Id-dokumentazzjoni hekk sottomessa lill-Kummissarju tat-Taxxi giet minnu esebita fl-atti tal-proceduri odjerni permezz ta' Nota ipprezentata fil-11 ta' Mejju 2017 a fol. 21 sa' 196 tal-process wara r-riappuntament, u dan in segwitu għad-decizjoni tal-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) ta' l-14 ta' Ottubru 2016 li biha giet annullata s-sentenza ta' dan it-Tribunal pronuncjata fis-7 ta' Jannar 2014 u l-atti rinvijati proprio biex tingħata decizjoni dwar l-appell tas-socjetà Rikorrenti fid-dawl ta' tali dokumentazzjoni.

Minn analizi ta' din id-dokumentazzjoni t-Tribunal jikkonkludi li s-segwenti ammonti għandhom jigu koncessi lis-socjetà Rikorrenti bhala deduzzjonijiet għas-sena ta' stima 1997:

- Motor Vehicle Expenses: Lm722.54, illum ekwivalenti għal €1,683.07, liema ammont jirrizulta ppruvat mid-dokumenti a fol. 79, 94, 96, 116, 117, 182, 183 u 184 tal-process wara r-riappuntament;
- Sundry Expenses: Lm27.26, illum ekwivalenti għal €63.50, liema ammont jirrizulta ppruvat mid-dokumenti a fol. 145, 146 u 148 tal-process wara r-riappuntament;
- Insurance: Lm231.15, illum ekwivalenti għal €538.43, liema ammont jirrizulta ippruvat mid-dokumenti a fol. 65 sa' 67 tal-process wara r-riappuntament;
- Legal & Professional fees: Lm349, illum ekwivalenti għal €812.95, liema ammont jirrizulta ppruvat mid-dokumenti a fol. 85 sa' 87 tal-process wara r-riappuntament; u
- Telephones: Lm35.50, illum ekwivalenti għal €82.69, liema ammont jirrizulta ippruvat mid-dokumenti a fol. 160 u 161 tal-process wara r-riappuntament.

B'hekk l-ammont komplexxiv ta' spejjez amministrattivi li għandhom jigu koncessi bhala deduzzjoni lis-socjetà Rikorrenti huwa ta' **Lm1,365.45**, illum ekwivalenti għal €3,180.64. Id-differenza reklamata mis-socjetà Rikorrenti mhux qed tigi accettata in kwantu ma tirrizultax debitament ippruvata jew għaliex ma tressqet l-ebda dokumentazzjoni in sostenn ta' l-istess jew inkella għaliex id-dokumentazzjoni sottomessa ma fijiex indikazzjoni li tipprova b'mod

³⁸ Lm301 x 2/3 = Lm200.66.

³⁹ Fol. 272 tal-process ta' l-appell fil-ismijiet "Bartmik ta' l-Iklin Ltd. v. Kummissarju Tat-Taxxi Interni" Rik. Nru. 72/11.

sodisfacenti li l-ispiza giet fil-fatt inkorsa mis-socjetà Rikorrenti bhala spiza amministrattiva.

Fid-dawl ta' dan kollu osservat jirrizulta li l-Likwidazzjoni ta' Taxxa mahruga fil-konfront tas-socjetà Rikorrenti ghas-sena ta' stima 1997 hija eccessiva in kwantu għandhom jigu koncessi deduzzjonijiet lis-socjetà Rikorrenti. B'hekk fid-dawl tas-setgha mogħtija lit-Tribunal bis-sahha ta' dak provdut fl-Artikolu 35(4) tal-Kap.372 tal-Ligijiet ta' Malta, it-Tribunal qed jillikwida d-dhul taxxabbli tas-socjetà Rikorrenti għas-sena ta' stima 1997 fl-ammont ta' Lm9,440, illum ekwivalenti għal **€21,989.28**, ossia l-ammont ta' Lm9,340 likwidat mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni + Lm100, u jillikwida d-deduzzjonijiet li għandhom jigu koncessi lis-socjetà Rikorrenti għas-sena ta' stima 1997 fl-ammont ta' Lm1,365.45, illum ekwivalenti għal **€3,180.64**. Konsegwentement id-dhul taxxabbli tas-socjetà Rikorrenti għas-sena ta' stima 1997 huwa ta' **€18,808.64**

Għal dawn ir-ragunijiet it-Tribunal jaqta' u jiddeciedi l-kawza billi jilqa' l-appell tas-socjetà Rikorrenti mill-Likwidazzjoni ta' Taxxa mahruga fil-konfront tagħha għas-sena ta' stima 1997 u a tenur ta' l-Artikolu 35(4) tal-Kap.372 tal-Ligijiet ta' Malta jordna li tali Likwidazzjoni ta' Taxxa tigi riveduta biex tirrifletti dhul taxxabbli għas-sena ta' stima 1997 ta' Lm9,440, illum ekwivalenti għal €21,989.28 u tirrifletti wkoll deduzzjonijiet ghall-istess imsemmija sena ta' stima fl-ammont ta' Lm1,365.45, illum ekwivalenti għal €3,180.64 u b'hekk it-taxxa tigi kalkolata fuq dhul taxxabbli ta' €18,808.64.

Fic-cirkostanzi partikolari ta' dan il-kaz u peress illi s-socjetà Rikorrenti ipprezentat id-dokumentazzjoni in sostenn tad-deduzzjonijiet minnha reklamati biss fil-mori ta' dan l-appell, l-ispejjez ta' dawn il-proceduri jibqghu a karigu ta' l-istess socjetà Rikorrenti.

MAGISTRAT

DEPUTAT REGISTRATUR